

2. Чудинов С. А. Мировой опыт регулирования налогообложения в страховой деятельности: Автореферат дис. ... канд. экон. наук. – М., 2010. – 27 с.

3. Аверьянова М. В. Зарубежный опыт налогообложения страховой деятельности и возможность его применения в отечественной практике / М.В. Аверьянова // Российское предпринимательство. – 2011. – № 8-2 (190). – С. 143-148.

Олег Халімончук

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. экон. наук, ст. викладач Сідляр В.В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ

При визначенні митно-тарифної політики з огляду на функціональну спрямованість митного регулювання є система митного контролю та митного оформлення. Визначальною складовою існування та розвитку держави є наявність території із визначеними та захищеними кордонами, що, у свою чергу, передбачає створення системи митного контролю, спроможної забезпечити збереження національних економічних інтересів, державної безпеки та ефективного співробітництва з зовнішніми партнерами. Відповідно до ст. 4 Митного кодексу України від 13.03.2012 р. № 4495-VI (далі – МКУ) [1]: «Митний контроль – сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм цього Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку». Основна мета митного контролю – це забезпечення законного переміщення осіб, товарів та транспортних засобів через митний кордон, в тому числі повне та своєчасне адміністрування митних платежів.

В свою чергу митний контроль виступає одним із основних різновидів державного контролю, адже постійне зростання зовнішньої торгівлі та міжнародних зв'язків зумовлює необхідність посилення контролю на кордоні держави. Система митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) спрямована на забезпечення дотримання митно-тарифних і нетарифних заходів, які держава застосовує для захисту життя і здоров'я населення, довкілля, тваринного і рослинного світу, а також у цілях захисту її економічних інтересів.

Вітчизняним законодавством з питань митної справи встановлено перелік форм митного контролю, до яких належать:

- 1) перевірка товарів та відомостей під час переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон;
- 2) митний огляд;
- 3) облік товарів та транспортних засобів;
- 4) усне опитування;

- 5) огляд територій та приміщень, митних складів, територій вільних митних зон, магазинів безмитної торгівлі;
- 6) перевірки обліку товарів, що переміщуються під митним контролем;
- 7) проведення документальних перевірок;
- 8) направлення запитів до інших держаних органів, уповноважених органів іноземних держав

При цьому під митним оформленням розуміють сукупність дій, пов'язаних з пропуском в Україну чи за її межі (у тому числі за умов тимчасового ввезення або тимчасового вивезення) товарів, майна та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України. Митне оформлення товарів та транспортних засобів є вимогою, виконання якої обов'язкове для реалізації права всіх фізичних та юридичних осіб на ввезення в Україну або (та) вивезення з України товарів, транспортних засобів та особистих речей. Тому всі товари та транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України, підлягають митному оформленню, за винятком випадків, передбачених Митним кодексом України.

Враховуючи актуальність і важливість удосконалення форм контролю у зовнішньоекономічній діяльності, його необхідно переводити у площину інформаційно-аналітичних досліджень та підтримувати становлення й подальший розвиток такої форми митного контролю, як митний аудит. Одним з найважливіших контрольних складових у діяльності митних органів повинен стати аналіз ризиків та управління на його основі. Однією з ключових умов ефективного здійснення митного контролю є незалежність і відсторонення митних органів від політики та груп, які представляють економічні інтереси певного кола осіб. Саме ця умова є запорукою прозорого та ефективного здійснення митного контролю.

З огляду на це, одним з головних завдань влади держави є забезпечення митним органам незалежності. Можна стверджувати, що митний контроль є одним з головних завдань, які покладені на митні органи України. Відзначимо і його вагомість для забезпечення економічної безпеки держави, бо саме на цьому етапі здійснення митної справи відбувається не тільки перевірка всіх вантажних документів, а й фактичне встановлення кількісних та якісних показників товарів, які переміщують через митний кордон України [2, с. 5].

З огляду на зазначене, найважливішим напрямком розвитку повинно стати максимально широке впровадження інформаційних технологій у процедуру митного оформлення й митного контролю. це обумовлено передусім необхідністю прискорення і спрощення митних формальностей, а також зниженням економічних витрат, пов'язаних з оформленням.

Література:

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/paran316#n3161>.
2. Ківалов С.В. Митна політика України: підручник / С.В. Ківалов, Б.А.Кормич. – Одеса: Юрид. літ., 2002. – 256 с.